

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Tertio. De Iis Qvae Fivnt In Fine priuationis per amorem constantem
vtriusque potentiae, voluntatis scilicet, & intellectus. Paraphrasis Qvarta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ET TERTIO

**DE IIS QVÆ FIVNT IN FINE
PRIVATIONIS**

PER AMOREM CONSTANTEM VTRIVSQUE
POTENTIÆ, VOLVNTATIS SCILICET,
& intellectus.

PARAPHRASIS QVARTA.

CVM expleuerit in me a voluntatem suam; & alia multa similia presto sunt &c. ac si diceret, plane dignum est, ut ego in omni afflictione mea, ad Deum ita me paratam, & morigeram prebeat, sicut omnes aliæ creaturæ ad nutum ipsi obediunt. vnde psalmista ait; vt iumentum factus sum apud te, & ego semper tecum: ac si diceret, licet magna sit proprij amoris, & commodi cupiditas; quia tamen vt iumentum, ad metum ducentis vado, & redeo; hinc semper tuo beneplacito adsto. Quod vti hoc loco, perfectè fiat in potentijs superioribus, & spiritualibus, iam dicendum est,

- I. *Quod propria operatio, quamdiu mysticus in fine priuationis versatur, sit omnium vi- rium in diuinam Voluntatem colliquatio.*
- II. *Quod potentiae superiores essentiali resignatione diuina prouidentia subyiciantur.*
- III. *Quod dein totum compositum hominis colliquescat in vnum, cum diuina volun- tate.*
- IV. *Priuatio hac rigida, est essentialis imitatio Passionis Domini nostri Iesu Christi.*
- V. *Virtutis actus deinceps essentiali modo exerceri.*
- VI. *De spirituali profectu, duratione, & transitu à priuationis ad Unionis sta- tum.*

ARTI-

a Job. 23. Vide Ioan. à Cruc. de obscur. noct. & Barbans. de occult. sem. 2. p. c. 10. 11. ad pra- xin. utiliter, & alijs ut inf. decisi. 2.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quod propria operatio quamdiu mysticus in fine priuationis versatur, sit omnium virium in diuinam voluntatem colligatio.

Domine in a voluntate tua præstisti decori meo virtutem. ac si diceret; ô pia anima, licet in amore, hucusque acquisito, tanquam aurora con-surrexeris, & vestimenta tua, spiritus scilicet, & animæ potentias amoroſis, & resignationis actibus; ceu martyrum sanguine conspersas, rubro colore exornaueris; scire tamen debes, quod illa ad Deum dilectio, ac bona ad omnia actio, nondum habeat virtutem in se metipsa manentem, neque radicem, ex qua vt innata virtute, amor ille vitam suscipiat: quoisque ipsa sola, ac nuda voluntas diuina, eiusque de te omni-moda dispositio tam viuaciter tibi pla-ceat, & ad omnia pia exercitia te com-moueat, vitaliterque afficiat; vti prius maximæ spiritus, & animæ consolatio-nes, spiritualesque gustus facere sole-bant, quantumcunque illi magni, & sublimes fuerint. & hinc ait Psalmista: Domine in voluntate tua præstisti decori meo virtutem, ac si diceret: quando eousque in spirituali progressu perueni, vt omnia de manu Domini, eiusque gratissima voluntate toto corde, & pleno animo susciperem, quantumcun-que amara, & naturæ contraria essent, tum decori, amori, & rectæ intentioni

meæ dedisti virtutem, ceu radicem, & dispositionem producendi fructus ve-tæ, & realiter permanentis amicitia-etuæ, quæ ad usum, & actus exercitium mihi innaseretur. sicut granum fru-menti, in se quidem pulchrum est, bo-num, ac utile; verumtamen vt radicem accipiat, & virtutem germinandi, prius moriatur oportet, & alteri conditioni, & vt ita dicam, voluntati subiectiatur, à se deficiat, & propria natura subutiliza-ta, in seipso animam vegetabilem, & vi-tam quandam consequatur. atque ideo tandem b licet non absque graui labo-re, & difficultate totos se resignant, & omnia sufferunt patienter, donec Deo placeat mutare. Vident enim nihil posse se amplius. sic itaque docet eos Deus resignationem sui, subiectionemque; vt videlicet ita se sub Deo relinquant, exstantq; in omnibus. iamque illis prioribus gratia affluentibus sunt similes, & quodammodo longè nobiliores, excel-lentioresqué; cum hic gradus multò sit Christo conformior, cuius, omnis vita passionibus abundauit. Isti martyres spiritales pro ipsorum iudicio omnium paupertimi, sed coram Deo locupletissimi sunt. sunt etiam, vt ipsis videtur, omnium à Deo remotissimi, sed reuerā proximi sunt. sic, & omnium se cre-dunt coram Deo abiectionissimos esse, cum sint electissimi. omnium denique se Deo infidelissimos sentiunt, cum ta-men fidelissimi, ac strenuissimi sint ad illius promouendum honorem, con-temptumque præpediendum, ob quæ,

Y

& pa-

a Psal. 29. b Taul. serm. i. in fest. SS. Mart.

& patiuntur hæc omnia. Varijs quoque tentationibus, ob hanc spiritus pauperitatem, se sentiunt impugnari, quæ licet ipsa quoque morte grauioribus ipsos doloribus excrucient, maximè quando pro ipsorum iudicio non nihil ab his superantur, omnino tamen consensum præbere recusant.]

Et certè in hoc cardo rei versatur, nec quidquam magis principaliter in toto amoris defientis, seu priuationis statu intendit benignissimus Deus, quam ut solus, pure, & integrè sit, qui in exercitio mystico, & vsu consortij diuinæ naturæ, secundùm omnes animæ vires spectetur, magisq; eius grātissima voluntas in omni momentanea actione consideretur, quam sensibilis deuotio. & hoc quidem non ex actibus resignationis tantum, aut humili in Dei beneplacitum subiectione; sed ut totus appetitus, & naturæ inclinatio rationis iudicio libenter, & quietè obedient, in habendo, non habendo in tempore, & æternitate, id quod hoc loco, & fine priuationis, integrè contingit in potentij superioribus, intellectus scil. & voluntatis. sicut in medio siebat, in animæ varijs affectibus, & passionibus; quibus in tantum exagitata fuit, ut quasi callum, & duritiem ad omnem sensualitatem inordinatam contraxerit: & sancto odio sui ipsius tam perfectè imbuta, ut in futuris mysticis vñionibus nil inordinatum, aut ut suum coimmodum possidere velit, & ægrè admodum possit. & quia valde multum, & arduum est, relin-

quere non tantum quod quis haberet, sed etiam quod est; ideo tantæ molis esse solet, antequam amoris depuratio perfectè cursum suum absoluat, & in diuinam voluntatem colliquescat. unde etiam Saluator noster, cum perfectissimè voluntatem suam Patri æterno passionis suæ tempore subiiceret, cum spiritus gustu, & desiderio tam acerbam passionem incœpit, & prolixius in agonia orauit: licet præ naturali horrore sanguineas guttas sudaret. & certè huic exemplari quilibet se debet conformare, qui vult summæ charitatis gradum attingere. sed hæc iam penitus declaraanda erunt, & dicendum

Quod potentiae superiores essentiali regeneratione, diuinæ prouidentia subiificantur.

ARTICVLVS SECUNDVS.

Sicut tenebra eius a ita lumen eius: Sac si diceret; opia anima, licet intellectui proprium sit, ut versetur circa lumen veritatis, illudque quam maximè cupiat apprehendere, utpote bonum sibi proportionatum; quo ita consequenter, voluntas bonum cognitum apprehendat, constringat, & oblectando ei inhæreat; nihilominus scire debes, quod modus ille cognoscendi Deum, qui per negationem fit, longè aliter procedat; quandoquidem Deus posuerit tenebras latibulum suum, in quo etiam melius ignoratione queritur, inuenitur & laudatur.

a p. sal. 138.

datur, quam scientia, & notitia. & hic ille est modus, per quem tot tenebras, ariditates, & tædia spiritus tandem inuenire oportet; vt scilicet sicut tenebrae eius, ita & sit lumen eius, ac ita omnino indifferentes, & benè contenta sit pia anima ex intimis visceribus cordis, in cœcitate mentis, sicut prius in quavis, etiam summa spiritus illustratione; & ideo pariter ipsa voluntas humili resignatione tolerare debet, quod duce suo ordinario, scilicet intellectu, & lumine oculorum suorum careat. vnde quemadmodum ille, qui prius clarè videbat, dein aliquot annis cœcus si fiat, ductore utatur oportet; ac alieno lumine, ac visu adiutus ambulet, & pertingat quo ipsi eundum est. ita planè oportet, vt & pia anima lumine intellectuali destituta faciat, iuxta illud: Domine in lumine tuo videbimus lumen. in lumine tuo, inquit; ac si diceret, in altiori aliqua veritate, & directione, ac diuina prudenter cognoscere debo, quid mihi utile sit, tutum ac rectum; quamvis fusq; de que aspera calcanda sint, vt plana.

Et certè quoadusque anima in superioribus potentijs intellectus, & voluntatis, essentiali quadam, seu matura, & non coacta; sed naturali quodammodo resignatione, se Deo in omni ariditate, & spiritus cœcitate subiijciat, tam diu adhuc à propria suiipsius quæstione, intentione, & inordinato amore expiari debet. vnde sicut qui excœcatus est, si memor visus oculorum suorum impatienter cœcitatatem suam ferat, & vt prius obambulare velit, nihil certius,

quam quod hinc indè allidat, & præcepit cadat; nec ullo modo, aut tutus in ambulando, aut quietus in corde possit esse, nisi in quantum pacifica tolerantia sustinuerit, quod cœcus sit, & modestè ductorem fidelem insequitur. pari ergò modo tandem aliquando mystico contingat oportet, vt scilicet sicut sunt tenebrae eius, ita & sit lumen eius. ac si diceret, ô Deus meus, qui es lumen oculorum meorum, ita benè contentus sum cum tenebris, & cœca interioritate mea, sicuti alias in lumine tuo, quando videbar in cœlum posuisse nidum meum. tu ergò castigasti me Domine, & eruditus sum, quasi iuuenculus indomitus; confusus sum, & erubui non ferens opprobrium adolescentiae meæ; maximèque doleo, quod non dimissori animo, & corde magis quieto, sustinuerim omne malum quod induxisti super me. quinimum summoperè in me confundor, quod tanta in me fuerit immortificatio, & impatientia, idque eo amplius, quod nonnihil animaduertere incipiām, quod tu, ô Lumen æternum, facias de tenebris lumen splendescere, & des intelligere melius esse in desolatione, & tribulatione murmuris, doctrinam timoris, & reverentia tuæ addiscere, quam vanè altum sapere. eo etiam forte sensu dictum est, in iudicium ego in hunc mundum veni, vt non videntes videant, & videntes cœciant, vtque ex decreto diuini consilij, nemo nouum hoc nomen, & interni profectus dulcissimum tui gustum percipiat.

percipiat, cuius anima non prius omnem escam abominata fuerit, & quidquid te summum Bonum non pure sapit, in nauseam conuerterit: non quidem intenso cruciatu dolens, ut prius; sed magis lachrymosa distillatione contestans, quia ille est, qui eleætus ex milibus adhærere fecit animam suam post ipsum. & certè, nec omnia ista adhuc ad perfectam dispositionem modi operandi supernaturaliter sufficere, ex sequentibus constabit: vnde dicimus;

*Quod dein totum compositum hominis
colliquescat in unum, cum divina
voluntate.*

ARTICULUS TERTIUS.

A Dhuc unum a modicum est, & ego communabo cælum, & terram & mare, & aridam. ac si diceret: ô pia anima, sicut ad depurationem amotis necessarium est, vt à summo status contemplationis descenderes, vsque ad inferiora quæque, & præhabitæ fruitionibus destituereris; ac in medio præuationis, susque, deque agitareris varijs animi passionibus, quo usque in te reuelarentur fundamenta orbis terrarum, & omnes abominationes cordis tui tibi clare patenter. ita tandem iam in fine, cælum intelleætualis viuacitatis, & terra amicabilis voluntatis, pro ultimo quoque depurari debent: quo usque simul mare, & arida, ac omnes potentiae in unum colliquescant, confluantque in

pulchram imaginem, & Deo dignam habitationem; nihilque amplius adstet, quod supernaturalis amoris unionem præpediat. cum ergò hoc loco expleuerit inte omnem voluntatem suam omnipotens, qui conturbauit te; Ipse quoque molliet cor tuum, & auferens cor lapideum, dabit cor carneum. nunquid enim in æternum projectet Deus, aut non apponet, vt complacitor sit adhuc? aut in finem obliuiscetur misericordia sua? haudquaquam profectio, hinc enim sponsa Christi dicit; anima mea liquefacta est, vt dilectus locutus est; ac si diceret: statim, vt locutus est, qui prius scilicet in tam pœnosa sui absentia, & durissimæ luctæ tolerantia se se absconderat, ita, vt in tenebris spiritus mei, & mystico progressu perisse videatur; statim, inquam, vt locutus est, molliuit cor meum omnipotens, qui conturbauit me; & cognoui verè, quod nihil sit mundum in conspectu eius, quodque nihil coinquinatum possit intrare in regnum cælorum, nec eius familiari consortio frui in terra; nisi prius transierit per ignem & aquam, vt argentum purgatum septuplum, & aurum in in camino temptationis. Quis igitur mihi b det vt veniat petitio mea, & quod expecto tribuat mihi Deus, & qui cœpit ipse me conterat, soluat manum suam, & succidat me, & hæc mihi sit consolatio, vt affligens me dolore non patcat, nec contradicam sermonibus sancti sed in toto me, & in omnibus animæ viribus

a Agg. 1. b 166.

viribus sit mihi pro ipsa beata vita , voluntas eius ; in quam etiam toto composito meo cum spiritu, anima, & corpore resoluti exopto; & tanquam aurum in igne liquefactum, in imaginem illius qui creauit me , colliquescere, & reformari toto corde desidero. & cum ipse solus sit , & nemo possit euertere cogitationem eius, & anima eius, quodcumque voluit, hoc faciat ; ego quoque ad nutum voluntatis eius , quam viuacissime in me sentio, in nidulo meo moriar, ad duritia cordis mei , tanquam cera ad beneplacitum ignis disfluenus ; ac sicut palma multiplicabo dies , quæ omnes temporum iniurias, caloris scilicet, & frigoris, glaciei, niuis, pluiae, ventorum, & quarumlibet tempestatum, vententibus, & quasi ridentibus folijs, æquali integritate , & constantia sustinet.

Et iure merito quidem , ô pia anima, tibi est vita in voluntate eius , cum ita Deus molliuerit cor tuum , ut tandem aliquando post tot querimonias, retractions, & anxietates , nihil usque adeò in nunc præsenti ita placeat , te toueat, & soletur , quam ut Deus in te expluat omnem voluntatem suam. sicut autem artifex , liquefactis metallis formam quamcumque voluerit, imprimit ; sic anima in illo statu , ad omnem diuinæ voluntatis nutum, se facile applicat: imò spontaneo quodam desiderio, ad omne eius arbitrium seipsum accommodat , & iuxta diuini beneplaciti modum , omnem voluntatem suam informat , ut obediat cum Christo usq; ad mortem:

integra harmonia totius compositi humani , benignè consentiente. quam autem perfectè pia anima in hoc statu Christum Dominum sequatur , iam consequenter dicemus,

Priuatio hæc rigida est essentialis imitationis passionis Domini nostri Iesu Christi.

ARTICVLVS QVARTVS.

Recogitate eum a quietalem sustinuit à peccatoribus aduersus semetipsum contradictionem : ut ne fatigemini, animis vestris deficientes. ac si diceret , ô pia anima, licet omnia quæcumque facis in verbo, & opere, omnia in nomine Domini nostri Christi facias, gratias agens Deo per ipsum ; ita ut in omnibus actionibus semper habeas præfixam bonam , ac rectam intentionem, per hoc quod magis , & principalius Dei honorem , & laudem , quam proprium commodum , vel solatum intendas : nihilominus obserues velim, eiusmodi intentionem directè ad incipientes, qui que non totis viribus, sed aliquo sui Deum respiciunt , pertinere. iam vero cum amoris deficientia diu persevereret, magis que inties accreuerit, ita ut tandem in ipsum mare doloris, anxietatis, & tristitiae proiecta videaris; ne forte tonitruo magnitudinis Eius suppressa, & in merito inanis , & in partiendo pusillanimis reddaris : oportet ut toto desideria, tota mente, tota voluntate, totoque corde recognites, com-

Y 3

patia-

a Hebr. 12.

patiaris, & consentias dolores, & acerbissimam passionem eius, qui talem, ac tantam, à peccatis tuis, aduersum semetipsum sustinuit contradictionem aduersum semetipsum, inquit, ac si diceret, omnia quæcunque Saluator noster passus est, ita in seipsum attraxit, ut non aliqua parte sui pateretur; sed toto te, in seipsum trahens, & quasi in ipsam passionem conuerti desiderans. ira ergo etiam agas oportet, huncque patiendi modum assumas; quo non sicut prius meditatione, notitia, vel compassionis aliquo affectu, passionis Domini nostri Iesu Christi, aliquem gustum doloris accipiebas, sed toto tuo esse, habere, & sentire omnem desolationis tristitiam; non tam ut tuam; sed ut Christi in te patientis cruciatus accipias, stringas, possideasque, & ut tibi essentiales, & in te permanentes libenter, promptè & reuerenti tolerantia sustineas: tanquam quæ ipsi Saluatoris suos dolores cupias lenire, & in te conuertere; quo ita nihil contristet, quidquid in tam pœnosa diuini amoris carentia, toto hoc priuationis statu, contingere solet. Vnde etiam ait, ut ne fatigemini animis veltris deficientes; ac si diceret, licet quidem spiritus promptus sit; quia tamen caro infirma est, præsertim in tam rigido, & diu perseverante amoris diuini examine; hinc super omnia recogitare debes eum, qui tales sustinuit pro peccatoribus aduersum semetipsum contradictionem. quo ita tui dolores, non soli, sed doloribus

Christi conditi, & vnit, sacratioes fiant, si, ut illius cruciatus, gustentur, tolerentur, & ab ipso, & cum ipso circumferantur. qui modus cum non sit, secundum aliquam meditationem, vel aliquam partem tolerantiæ, sed secundum totum suum esse, habere, sentire, compati, intelligere, operari, & viuere, recte essentialis, & perfectissimus modus imitandi passionem Christi Domini constituitur.

Hisce porro, vera cordis interioritate, & suscepis, & in eis vnum cu Christo factis, dicere licet. Viuo ego, iam non ego, viuit verò in me Christus; scilicet per suam acerbissimam passionem, & à patre æterno derelictionem: per quam sicut socij sumus compassionis, ita & erimus socij gloriae, cuius Christus quidem in hac vita, ab instanti conceptionis comprehensor fuit: mysticus autem post tribulationem dierum istarum, ad vsum, & fruitionem futuræ visionis; & confortij diuinæ naturæ, pro ut ratio, & conditio viatoris, ac dum peregrinamur à Domino, admittit, particeps erit. quæ quidem gratia, cum maximè ad vitam æternam benè afficiens sua deducat, allicitatq; meritò sacratissimam Saluatoris nostri meditationem utilissimam, & ab ijs, quibus res pro anima est, cumprimis feruerter practicandam esse; dictum est supra. quam verò perfecta in virtute hic fiat radicatio, amplius exse-
quentibus con-
stabit.

Virtutis actus, deinceps essentiali modo exerceri.

ARTICULUS QUINTUS.

Christo confixus sum cruci, viuo autem iam non a ego, viniit vero in me Christus. ac si diceret, o pia anima, non amplius sicuti prius in statibus incipientium, aut proficientium per explicitum propositum, & cum quadam difficultate actus mortificationis, & virtutis exercendi sunt. hic enim modus, cum modico augmento veri, & solidi amoris vestitus sit, frequenter laboriosus est, & a fidei praxi, atque executione boni propositi sumpere deficit. cum autem in profundo iam praeteritae priuationis magna fuerit velut mare contritio tua, ita ut quodammodo insensibilis redditus, & ad patientium pro consuetudine exercitatos habeas sensus; oportet ut deinceps, ac praesertim quando gratia bmodi operandi supernaturaliter a Deo dignata fueris, omnes mortificationis, & virtutis actus essentiali modo, id est, ex habitu, prompte & faciliter peragantur; & quasi naturaliter, ex communicatione passionis Christi Domini profluant. ideo enim dicitur, Christo confixus sum cruci; id est, tanquam unum effectus Christo patienti, cum gaudio sustineo quidque in corpore doloris, & in anima inordinati affectus molestiam intulerit; Deo ita disponente, siue ad abstergenda peccata, & hu-

manæ fragilitatis defectus, siue ad meritum; ut si compassi fuerimus, etiam socij gloriæ sianus.

Atque tum demum, & post tot dilectionis purgationes, amor Spiritus Sancti vigorem suum diffundit in omnes animæ vires, & est origo omnium virtutum: ut scilicet faciliter, & promptè sequaris instinctum rectæ rationis, ad quietam subordinationem passionum: & ex essentialiter recta animi affectione (ut potè gratia sancta) exerceas [in virtute, & scientiam, in scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, charitatem.] atque ita pia anima non tam in se, quam Christus in ipsa viuet. [Debet d ergo quisque filius Dei virtutum exercitijs insistere. cum vero virtutes ei in habitum versæ fuerint, ab earum exercitio liber erit. Tunc enim eas ablq; labore perficiet. Quum autem virtutes sine labore, & dolore operatur, iam earum exercitia transcendent. Attamen ab operibus virtutum, donec anima a corpore separatur, nullus absolu potest, nisi anima illius supra seipsum raperetur, & Deus in ipsa agentis, expleret vicem in hoc tempore.] de quo hoc, ut congruentiori loco, semel pro semper monere voluimus piam animam; quatenus scilicet formiter obseruet hunc modum, quem in virtutis, & mortificationis exercitio toto tempore vitae obseruare habet:

a Gal. 2. b ut inf. Dec. 2. n 10. c 2. pet. 1. d Taul. serm. 4. in nativ. Dom. circa med.

habet: nevè arbitretur, ex eo quod in posterum non amplius virtutis exercitia directè vrgemus; illorum nullam quoque curam habendam esse. quod omnino à vero, & arcano diuini amoris studio ita alienum est, vt potius omne id quod virtutis perfectio requirit, tanquam fructus bonæ arboris, vltro sit proferendum, quam laboriosè, aut cum tristitia extorquendum. ac tum vere in praxi, inferior homo non amplius animalis, sed rationalis, & instinctui spiritus sancti promptè obediens, dici potest. cum autem ordinariè, toto statu priuationis dñrante, videatur mysticus non proficere; sed deficere, con sequenter dicendum venit, quoisque perfectionis spiritualis lineam extenderit.

De spirituali profectu, duratione, & transitu à priuationis ad unionis statum.

ARTICVLVS SEXTVS.

Sapiencia ubi inuenitur, a & quis est locus intelligentie? nescit homo pretium eius, nec inuenitur in terra suauiter viuentium. abyssus dicit non est in me: & mare loquitur, non est meum. Unde ergo sapientia venit, & quis est locus intelligentie? abscondita est ab oculis omnium viuentium, volucres quoque caeli latet; ita, vt etiam in sacra doctrina, acutissimo ingenio pollentes, rem magnam praestitisse videantur, si summa illa à mysticis viris tum doctrina, tum vita sanctimonia claris, scripto tradita; & vera, & homini possibilia credant. hinc ergo tandem aliquando perditio & mors, (qua viuus sermo Dei, & efficax, in toto hoc priuationis rigidæ statu pertingit usque ad divisionem animæ, & spiritus) dixerunt; auribus nostris audi-

a Job. 28.

audiuimus famam eius. ac si dicerent; operationes nostræ illius sunt virtutis, vt per hoc quod inordinatum amorem, & naturalem eius operandi modum disperdimus, & emori facimus; tandem deducamus ad talem interioritatem locum, & spiritualem profectum, ubi à longè aliquam, & spem, & opinionem de supremo illo diuini amoris modo, concipi possit. quod quidem cum fieri incipit, quando in spirituali profectu eo vsque processit, vt non quidem sensibiliter a maior fiat, puta, si in primo anno fuisse intensus ut decem, in secundo anno debeat esse ut viginti, & tertio vt quadraginta, & ita consequenter; hoc enim sicut non fieri potest, sic nec fieri expedit; sed vt absque sensibili molestia potentia superiores inferioribus dominantur, & libenter appetitus inferior, rationis iudicio obediatur.

Sed obserues, ô pia anima, quam perseveranti studio sapientæ, & locus intelligentæ disquiratur; non enim semel, vel ab uno, vel à paucis inquiritur; sed secundò interrogat, & vndique indagat sollicitè, ac post terram, ipsum mare examinat; quin & cœlos penetrat, & tandem perditioni, & mortis credit. vt videlicet discas diuinæ amicitiæ ordinatam fruitionem, prout supernaturali modo operandi per gratiam specialem à Deo infunditur; multa præludia, & varios status, eosque ad plures annos perseverantes, præcedere faciem Domini. hinc Dominus

b transit, & spiritus grandis, & fortis, subuertens montes, & conterens petras ante Dominum; & tamen non in spiritu Dominus, quo in statibus meditationis, & adspirationis, spiritu fervoris excitati spirituales Tyrones, montes vitiorum, & petras mortificationum, deprauatæ naturæ adhuc durissimas, studio virtutis, & orationis conterunt. post spiritum autem erat commotio, sed neque in commotione est Dominus; nec in statu contemplationis, quo anima de mundo, & supra seipsum eleuatur, & loco proprio quasi dimouetur, per cœlestem conuersationem. post commotionem autem erat ignis, sed nec adhuc in ipso igne, & hoc statu priuationis, in quo, vt aurum in igne liquefit, depuratur, & in imaginem pulcherrimam formatur, est Dominus. post ignem autem erat sibilus aura tenuis, & in eo erat Dominus; quando scilicet ex ipsa interioritate spiritus, diuinæ naturæ consortium spirat; ceu aër in temperatissima regione hominem iucundissime exhilarans. quod priusquam per supernaturale donum intellectus fiat. si ab eo tempore quo mysticus omnium primo, se suaque omnia exercitio recollectionis tradidit, computandum sit; circa sextum, vel septimum annum huc pertingens, rem suam sat bene fecisse censendus esset. Verum si ab illo tempore computemus, quo amor secundum affectum, & vt dici solet, secundum sensibilem

Z

a Inf. decif. 2. a. 5. b 3. Reg. 19.

hibilem amorem deficere incipit (post status meditationis, adspirationis, & contemplationis) posset status hic priuationis ad quatuor vel quinque annos durare. nonnulli enim ex ijs præsertim , qui ad status supernaturales disponuntur , primis duobus circiter annis amoris sensibilis , seu affectualis sphæram, & capacitatem pertranseunt. Verum prout hic status in medio rigorem suum exercet , vix per annum durare solet : & circa finem etiam quando omnes potentiaz , & totum compositum hominis in unum cum diuina voluntate confluit , tantundem . quod autem status priuationis tam diu duret , præter ea quæ superius ad Etas sunt , hoc ipsum prouenit ex peccato originali , naturam usque ad ipsam animæ essentiam vitiante , quæ priusquam peractus virtutis, mortificationis , & amoris diuini in rectum ordinem redigatur , labuntur dies , anni , & tempora : præsertim apud illos , qui durioris sunt naturæ , & fortioribus passionibus exagitantur , in virtutis studio tepidius agentes : idque vel maximè in flexibili illa adolescenzia etate , quando Spiritus Domini suavis etiam quasi vltro , & blande naturam vitiatam solet in benedictionibus dulcedinis præuenire , & quasi sale condire , ne illecebris mundi via putrefacat . & certè posset quis in sua vocacione tam negligentem , & effusam vitam ducere , vt tanquam alter

languidus , b ad probaticam pescinam vel triginta octo annis iaceret , alio semper prius descendente , & sanato ; dissoluto tali religioso indies durior , cameli pelle interioritatem , cano , caluoque capiti tandem imponente.

Quando ergo ô pia anima , per huius spiritualis perditionis , & mortis ures , vel à longè minimum quid de Deo , & interiori successu audiueris bona spe erecta , ad ulteriores status transire poteris , quamuis nondum quidpiam singulare experiaris ; dummodo ordinariæ desolationis mutatio , non ex actu aliquo transeunte ; sed constanter , & permanenter contingat , cum aliqua inclinatione ad aliquid in se melius ; licet nondum scias , aut intelligas quid hoc aut sit , aut quo etiam tendat . est enim amoris diuini eiusmodi procedendi modus , qualis in igne sancto illo apud Machabæos esse legitur . cum enim filij Israel ducarentur in Persidem , sacerdotes , qui tunc Dei cultores erant , acceptum de altari occulte absconderunt in valle , ubi erat puteus altus , & siccus ; & in eo conutati sunt eum ; ita ut omnibus eset ignotus locus . cum autem post multos annos requireretur ignis , non inuenierunt ignem , sed aquam crassam , quam quidem cum sacrificijs aspersissent , & tempus affuit , quo sol resuluit , qui prius erat in nubilo , accensus est ignis magnus , ita ut omnes mirarentur.

a 1.p. decisi. 5. a. 2. b Ioan. 5. c 2. Mach. 7.

rentur, simili inquam, prorsus modo in mystica, praxi contingit. vnde ignis ille diuini amoris qui prius in altari praesentia Dei ardebat, (iuxta, alios & perfectiores modos tota prima parte explicatos) ubi in hac priuatione tanquam in altissimo, & profundissimo puto cordis absconditur ; in aquam crassam lachrymarum, mille querularum, & dolorum conuerti videtur : at ubi per gratiam modi operandi supernaturaliter repertus fuerit, ac sol diuinæ praesentia, (quæ prius intenebris posuerat latibulum suum) per dictam gratiam resplenderit ; in holocausto animæ, voluntati diuinæ toto suo composito, & in omnibus viribus subiecto ; accenditur ignis magnus diuinæ dilectionis ; ita, vt merito, tam ipse practicus, quam qui eius doles alias nouerant, mirentur, quod Dominus sit verè pius, & misericors, dans nomen nouum, quod nemo nouit, nisi qui accipit, nec credit, quin non accipit, nec magis indignum hac gratia se credit, nisi qui illam obtinuit.

Cæterum antequam ad ea quæ statum vñionis concernunt, transeamus, hoc ut maximè congruo loco, singulariter pro praxi obseruandum venit, quod quandoquidem impoterum virtutes essentiali modo exerceantur, ac per dona intellectus, ac sapientia procedatur: posse duos, vel plures mysticos, si simul à priuationis ad vñionis statum transeant, dein etiam simul ad mirabili conformitate, omnes status modi supernaturalis penetrare, & vt plurimum consimiles mentis regiones situs, atque operationes experiri: ita tamen, vt quilibet, in proprio suo in Deo habere, & vivere, plus & aut minus arctè, vitaliter, & profundè hoc ipsum præstet. sicut cum duovel plures simul montem ascendunt; pari quidem gressu, sursum vel deorsum mouentur; uno tamen altero pulchriora quæque penitus vidente, & intimius considerante, prout oculus scilicet intellectualis cuiusque limpidior, & amoris vis tenerior fuerit; spiritu Sancto distribuente singulis prout voluerit. hinc etiam profluit, vt sicut in statibus modi naturaliter operandi, nulla, vt plurimum, inter mysticos esse solet simul procedendi vñiformitas, sed admirabilis diuersitas ; dum scilicet unus antrorum, alter retrorsum, hic sursum, ille deorsum tendit: ita è contrario, post statum huius priuationis (præsertim cum ad medium, aut summum status vñionis peruentum fuerit) maximam vñiformitatem, simul in arcano Dei amore procedendi, reperi, ac summe iucundum esse, si duo vel plures vñiformiter in mysticis constituti, ordinato progressu, status supernaturales (qui aliter in initio, aliter in medio, & aliter in summo, diuinum lumen amorem spirantem distribuant) congradiantur, & ab iniunctis illuminati, in absconditis diuinis consilientur. qui ergò sapientia bene vñisunt,

ysi sunt, & sicut aurum, & argentum in igne probatum septuplum, tanquam participes amicitiae Dei, & gratia modi operandi supernaturaliter & perfusi, ad sequentem statum vnionis transire poserunt: Vbi ad oculum cognoscent, quod sedentibus in tenebris, & umbra

a Vrinf. decif. 2. & 10.

mortis; transactæ priuationis; lux magna doni supernaturalis scientiæ, orta sit eis. quodque in paucis vexati, in multis bene disponentur, propterea latius constabit ex sequentibus.

(**)

P R A X I S
STATVS VNIONIS MYSTICÆ
ET PRIMO
DE IIS QVAE FIVNT IN INFIMO
PER ALLEVIATIONEM AB HABITA PRESSVRA.
PARAPHRASIS QVINTA.

Quæ est ista que progreditur, pulchra ut luna. b pulchram, vt lnam, appellat piam animam, ac si diceret, illa quæ prius scilicet in statu priuationis, tanquam aurora progrediebatur, magis ardorem amoris depurantis, quam lumen actiuitatis spiritus præferebantur, nunc scilicet in statu vnionis, pulchra ut Luna constituitur, quando serenat, & ab illa duntaxat parte, qua soli obijcitur, lumen recipit, quod utriusque secundum quod status vnionis non summa; sed minoræ modi supernaturaliter operandi continet, iam dicendum est interea verò pro ordinata, & accurata operatione, ac maiori in charitate radicatione, ad exercitium actus, hoc loco mysticum remittimus ad praxin formationis operationum, seu verborum mysticorum (sine qua quidem praxi actualem cum Deo vniōnem, aut incipere, aut continuare stylo ordinario impossibile est) vt illius

b Cant. 6. c Paraph. 5. 7. & 8. d Inf. Paraph. 6.